# SZEGEDI EGYETEM *magazin*

2013. ÁPRILIS - MÁJUS

WWW.U-SZEGED.HU

**FÓKUSZ**
*Ünnepel az egyetemi sajtó*

**ARCÉL**
*Párhuzamos interjúk a Szegedi Egyetem korábbi főszerkesztőivel*

**HANGSÚLY**
*Szegedi médiumok vezetői az SZTE sajtótermékeiről*

T
EGYÜTT. VELED
VÁLTSD ÉLMÉNYRE A PILLANATOT!
VÁLASZD A LIKE 300 DÍJCSOMAGOT!
A Like 300 díjcsomaggal* alacsony havi díj mellett kedvező percdíjjal telefonálhatsz, és a díjcsomagban foglalt 300 MB adatforgalommal megoszthatsz minden számodra fontos pillanatot. Válassz hozzá okostelefont kedvezményes készülékajánlataink ból üzleteinkben és a www.t-mobile.hu oldalon!
*A díjcsomag új előfizetéssel, főiskolások és egyetemisták számára érhető el. Egy diákigazolvánnyal egy Like díjcsomag vehető igénybe. A benne foglalt adatmennyiség felhasználása után túlforgalmazási díj nélkül legfeljebb 32 kbit/s letöltési / feltöltési sebességgel mobilinternetezhetsz tovább a következő fordulónapig. További feltételek: üzleteink, www.t-mobile.hu, 1430.

TARTALOM

**Fókusz**

Ünnepel az egyetemi sajtó ..... 4

A Szegedi Egyetem mint irodalmi műhely ..... 6

**Tárca**

Szív Ernő: A kicsi tárca ..... 7

**Fókusz**

Kezelni kell a közömbösséget ..... 8

**Arcél**

Igazodási pontot nyújtani ..... 10

**Hangsúly**

Online világ versus tévé, rádió – elektronikus média az SZTE-n ..... 12

Párhuzamos interjúk a Szegedi Egyetem korábbi főszerkesztőivel ..... 14

**Körkérdés**

Megkérdeztük a hallgatót/oktatót ..... 20

**Tallózó**

Egyre naprakészebb, összetartó és utánpótlás-nevelő ..... 22


**Szegedi Egyetem Magazin • A Szegedi Tudományegyetem lapja • LXI. évfolyam, 2. szám**

Kiadja a Szegedi Tudományegyetem, 6720 Szeged, Dugonics tér 13. • Felelős kiadó: Szabó Gábor rektor • A kiadást és terjesztést koordinálja: SZTE Szegedi Egyetemi Kiadó és Médiacentrum. • SZTE nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettes: Pál József • Kiadói és médiakapcsolati igazgató: Újszászi Ilona • Szerkesztő: Pintér M. Lajos • SZTE Szegedi Egyetemi Kiadó és Médiacentrum központi szerkesztőség: 6722 Szeged, Honvéd tér 6. • Telefon: (62) 546-778. • E-mail: szem@rekt.szte.hu • Honlap: www.u-szeged.hu • ISSN 0230-791X • Tipográfia: Universitas-Szeged Nonprofit Kft. • Nyomda: Innovariant Nyomdaipari Kft.

# Ünnepel az egyetemi sajtó

*Változó szerep, változatlan küldetés*

*Három szempontból is jubileumi a 2012/13-as tanév a szegedi egyetemi sajtó számára. Az évfordulókra egyebek mellett eurorégiós sajtónappal, kiállítással, sajtótörténeti beszélgetéssel, irodalmi esttel és pályázattal emlékeztünk.*

Hármas jubileumot ünnepel a szegedi egyetemi sajtó: tavaly volt 90 éve, hogy megjelent az első szegedi egyetemi újság, az Új Élet, idén 60 éve látott napvilágot a Szegedi Egyetem című lap, a mai Szegedi Egyetem Magazin elődje, s 20 esztendővel ezelőtt indult meg a kommunikáció szak a Tisza-parti felsőoktatási intézményben. Az SZTE Médiacentrum szervezésében változatos programok köszöntik a jeles eseményt.

Az SZTE Médiacentrum az SZTE Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósággal karöltve március 19-én hagyományteremtő jelleggel rendezett eurorégiós sajtónapot Szegeden Magyarország és a Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió meghatározó universitasai (ELTE, Pécsi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Pannon Egyetem, Temesvári Nyugati Egyetem, illetve a házigazda SZTE) kommunikációs munkatársainak részvételével. A záson az egyetemi média, illetve kommunikáció új kihívásairól cseréltek eszmét. Együttműködési nyilatkozat tervezete is körvonalazódott, ennek véglegesítése céljából a Debreceni Egyetem újabb közös szakmai találkozóra invitálta a feleket. Ugyanezen a napon nyílt a Rektori Hivatal épületében a szegedi egyetemi sajtó történetének fejezeteit, főbb állomásait felvillantó kiállítás is. Az SZTE Klebelsberg-könyvtár egyetemtörténeti gyűjteménye által rendezett tárlatot Szabó Gábor rektor ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. (A kiállítás egyébként két részből állt. Míg tavaly ősszel az egyetemi sajtó 90 évét ölelte át, addig a tavaszi a Szegedi Egyetem 60 évét mutatta be. A tárlatot a Klebelsberg-könyvtár egyetemtörténeti gyűjteményének munkatársai – Ráczné Mojzes Katalin és Kámán-Gausz Ildikó – állították össze, elkészültét az SZTE EHÖK támogatta.) „A dicsőséges hatvan év után az egyetemi újságnak és a médiavilágnak is választ kell tudnia adni arra a kérdésre, hogy mi a szerepe a nyomtatott sajtónak. A puszta információátadás mára már nem tart el médiumot, ahhoz pedig, hogy a sajtóban ennél több történjen, magas szintű újságírás szükséges. Bízom benne, hogy az egyetem minden sajtóterméke ilyen műhely lesz a jövőben is” – utalt rá az akadémikus, hogy bár a szerepek változhatnak, a küldetés mégis állandó.

*Fotó: Gémes Sándor*

*Az őszi sajtótörténeti tárlatot Homoki-Nagy Mária oktatási rektorhelyettes nyitotta meg.*

A kiállítást követően Vallomások – emlékek és élmények, az egyetemi médiáról címmel

# ÖSZTÖNDÍJ

Az SZTE Médiacentrum és a Pro Talentis Universitatis Alapítvány SZTE Egyetemi Sajtóért Pro Talentis Ösztöndíjat alapított az egyetemi sajtó hármas jubileuma apropóján egy tehetséges kommunikáció szakos hallgató támogatására. Elsőként munkatársunk, Kiss Tímea vehette át ezt az elismerést.

múltidéző kerekasztal-beszélgetésre várták a Szegedi Tudományegyetem egykori és mai vezetőit, oktatóit, illetve a Szegedi Egyetem egykori főszerkesztői és szerzőit, Márok Tamás – szintén korábbi szerkesztő – moderálásában. Az egyetemi vezetők között megszólalt Csákány Béla, Anderle Ádám, Mészáros Rezső, Keszthelyi-Szabó Gábor és Szabó Gábor, az elmúlt évtizedek főszerkesztői közül felidézte roppant tanulságos emlékeit Papp Lajos, Gróf Róza, Dlusztus Imre, Garai Szakács László, és a szerzői, szerkesztői vezetői gárdákból is sokan megtisztelték jelenlétükkel az eseményt, köztük Arany Mihály, Balogh Tamás, Bátyi Zoltán, Fekete Klára, Hannus István, Hegedűs Szabolcs, Pintér M. Lajos, illetve természetesen a főszervező, Újszászi Ilona, az SZTE kiadói és médiakapcsolati igazgatója, aki szintén a SZEGY műhelyéből indult. Folytatta a múltidézést Hriczu (Kozel) Anita, Gőz Gabriella is.

A jeles ünnep alkalmából „Hatvan" év címmel közös verspályázatot hirdetett az SZTE Médiacentrum és a Tiszatáj Online irodalmi folyóirat, a szakmai zsűri Juhász Erika Ájtatos című költeményét találta a legjobbnak. Az eredményhirdetést április 10-én a Grand Cafében tartották, ahol izgalmas beszélgetésen elevenítette föl a SZEGY szépirodalmi hagyományait Balog József rádiós újságíró és Zalán Tibor költő. Az eseménysorozat azonban még messze nem ért véget: május 15-én az SZTE-hez kötődő közismert sportolókkal és sportvezetőkkel beszélget Balogh Tamás a Hattyas sori sportközpontban, ahol aztán a „sportoló egyetem" mottóval táncbemutató is lesz, illetve kispályás focimeccsen csapnak össze újságírók és oktatók. Ősszel folytatódik a 2012-ben megalakult Sajtóklub programja, beszélgetéssorozat (speciálkollégium) zárja az ünneplést.

*SZEM*

*Fotó: Bobkó Anna*

*Hat meghatározó universitas kommunikációs szakemberei tanácskoztak Szegeden.*

# A Szegedi Egyetem (Magazin) mint irodalmi műhely

*Verspályázat és felolvasóest köszöntötte az ünnepeltet*

*60. születésnapját felolvasóesttel és verspályázattal ünnepelte a Szegedi Egyetem (Magazin) április 10-én a Grand Caféban. Az est moderátora, Balog József Zalán Tibor költőt, a lap egykori munkatársát faggatta.*

A Szegedi Egyetemnek mindig kiemelt törekvése volt, hogy publikálási lehetőséget biztosítson a feltörekvő fiatal szegedi szerzők számára. Az egyetemi hallgatók ebben a kiadványban tehették közzé verseiket, prózáikat, sőt, olykor tanulmányokat is írtak. Ezekből a munkákból biztatta felolvasásra Balog József a meghívott költőt, akinek az 1970-es és az 1980-as években jelentek meg alkotásai az egyetemi lapban. Zalán Tibor elismerte, csak töredékes emlékei vannak a szegedi irodalmi élet burjánzásának időszakából, a megjelent vendégeknek mégis megpróbált felidézni pár meghatározó momentumot egyetemista korszaka főbb állomásaiból. Első feladatainak egyike az újság versrovatának szerkesztése volt, amit ő maga a „legroszszabb" munkaként jellemzett. Az irodalmi életre éhes ifjúság azonban kedvelte ezeket az összeállításokat, melyek szórakoztató jellegük mellett fórumot biztosítottak az olvasóközönségnek. „Ismertebb voltam, mint ma" – viccelődött.

„Nem akartam költő lenni, a hiúság diktálta a versírást" – beszélt tréfálkozva Zalán Tibor pályafutása kezdeti időszakáról. Korábban Ilia Mihályhoz, egykori egyetemi tanárához és mentorához fordult azzal a reménnyel, hogy véleményezi költeményeit, és megjelenteti azokat a Tiszatájban. Tőle azonban visszautasítást kapott, mondván, Lipák Tibor névvel nem lehet írói karriert befutni, és egyébként is „túl sokat ír". A fiatal poéta Ilia titkárnőjének közreműködésével és egy utónévszótár segítségével művésznevet választott magának. Ekkor „született meg" Zalán Tibor, s így már nem volt akadálya művei megjelenésének.

Az újság 60 éves fennállása alkalmából a Szegedi Egyetem Magazin és a Tiszatáj Online irodalmi folyóirat közös verspályázatot hirdetett. A legjobb versnek járó elismerést Juhász Erika, az SZTE biológia szakos hallgatója nyerte el Ájtatos című munkájával, melyet fel is olvasott. „Ez egy szerelmes vers. A párom egy olyan fiú, aki nem a klasszikus értelemben vett romantikus alkat. Az ilyen emberekről szól, akik kicsit különösek és távolibbak a hétköznapiaktól: máshogyan fogalmazzák meg az olyan érzéseket, mint a szeretet. A vers végén azt mondtam el, hogy az ilyen emberek lesznek a leghűségesebb és a legjobb társak" – összegezte a fiatal költőnő.

A Szegedi Egyetem Magazin jelen számában a nagyközönség is elolvashatja a nyertes költeményt, illetve a lap a továbbiakban is teret ad majd a szépirodalmi próbálkozásoknak, küldetésének tekintve ezt a hagyományokra való tekintettel.

*Gaál Bernadett*

**JUHÁSZ ERIKA: ÁJTATOS**

Valaki friss vért locsol a hóra,
elcsúszik, leönti magát.
A nyaki artériák egyikének átvágásával,
tenyérnyire a szegytől – mutatja a böllér,
majd orjára, karajra, abálni, nagy szelet,
jól beleválasztottál, nyúlánk, szigorú,
sápadt, ez az arc megfelelő lesz.
Járomívek és állgödör között
szájszerv, finom bemetszés.
Valaki hermetikus ösztönökbe zárt,
most lányhajával bélelt kabátot viselsz,
szeretők bőrét húztad koponyádra,
kik hetykén szétdobált karokkal
emberi testet szavaztak neked.
Mielőtt az én vacsorámba is
bénító konkolyt hintenél,
nőstény sálként megszállom válladat,
cipzárba akadok, nem tudsz levakarni,
utcán, házban szólongatni foglak:
Hé, ájtatos!
Utánunk néznek, hogy miféle név,
de én szaporán ismételgetem,
így leszel egyre ártalmatlanabb,
hízelgek, becukrozlak.

*A költeményt első díjjal jutalmazták a Szegedi Egyetem Magazin és a Tiszatáj Online „Hatvan év" című közös verspályázatán. A szerző, Juhász Erika az SZTE TTIK II. éves biológia BSc szakos hallgatója.*

# Szív Ernő

*A kicsi tárca*

Úgy szokott lenni, hogy ha akar valaki, akkor többnyire nagyon akarja. Mert nagyon kell akarni a győzelmet, a sikert, a jót, a gazdagságot, a napfényt.

Nos, hallhattok itt egy kis hümmögést. Ugyanis ez a tárca és benne én, aki írja, most nem akar nagyon semmit. Rosszul mondom. Mert valamit akar, de nem nagyon akarja, mindenáron, az élete árán. Dehogyis. Azt szeretném elmondani, hogy a kicsi akarás is nagyon fontos és nagyon szép emberi alkalom tud lenni.

Például kicsit szeretem a másikat, de az a kicsi, az a sok kis csengettyű, etyempentyem, az a sok kis puszi, az a sok kis simogatás, kis ölelés, kis simítás, kis hozzábújás megmarad, a nagy, öblös ölelkezések után meg jön a homokfúvásos Szahara.

Hát nem úgy van, ha nagyon szeretem a másikat, az sem nagyban működik, hanem sok kicsi tettben, apró és édes merényletben. Kap egy akkora csokrot, hogy megfullad alatta. Kinek jó ez? Az amszterdami virágmaffiának, maximum. Minden nap legyen szál virágocska, na jó, néha hervadt virág is lehet, mert nem lehet folyton csúcsformában lenni, ez még a Jézuskának se menne. Illetve nem is ment. Az Úrról meg nem is beszélve.

Jut eszembe, nem szeretem nagyon Istent. Ha ugyan van. Ha van, akkor kicsit szeretem, ha nincs, akkor az egy másik érzés, de, mondom, ha van, akkor sem vagyok oda érte nagyon, csak ímmel-ámmal, úgyis mondhatnám, óvatosan, de elkötelezetten a kicsinység erős kis fegyvereivel támogatom, miközben azt is látni vélem, hogy ő is támogat engem. Ha persze ő az, aki támogat engemet. Mert valaki támogat, annyi bizonyos. Néha nagyon támogat, olyankor szorongok, félek, a sikító frász tépdesi a szürke lében ázó lelkemet. De ha kicsit támogat, akkor az jó. Meleg húsleves, néha csörren a kanál, hallom a fali óra ketyegését is, lehet másodjára is szedni. Kiszedni a maradék főtt répát. Kis támogatás kell, ennyi elég. Hogy szerethetem távolról is, nem kell közel menni hozzá, azt se kell mondani, hogy szeretlek, te vagy az életem értelme, hogy örökké szeretni foglak, dehogy. Csak mint a legapróbb matróz a hajótat sarkából, rápillantasz a fölfröcsögő hullámok közül, és jó lesz. És azt érzed, neki is jó ez.

Nem akarok nagyon győzni, de nagyon veszíteni se szeretek. Szerintem ez korrekt kívánság. Nem föltétlenül politikára, történelemre, hatalomra gondolok. Hanem az életünkre. Hogy a győzelmeket és az úgynevezett vereségeket olykor hajszál választja el egymástól, és amikor győztél, akkor vesztettél is, és akiről azt hiszed, hogy legyőzted, nem vesztes, mert győzött ő is. Na, így ebben a tudatban ölelni a másikat. Nagyon berúgni marhaság, ezt mindenki tudja, ha éppen a nagyon berúgás pillanatában nem is, másnap, amikor az angyal jégkalapáccsal veri a homlokcsontot, már igen. Kicsit berúgni lehet. Néha kell is.

Nem akarom, hogy nagyon fájjon. Kicsit sajoghat. Kicsit lehet rossz, kicsit lehet gyalázatos. De a világ ne legyen nagyon rossz. Sem pedig nagyon jó! Hát az nem úgy van, hogy ha valami nagyon jó, akkor abba többnyire belehal az ember?

És mégis. Mivel írok, néha azt gondolom, kell nagyot is írni. Olyan nagyot, ami rám omolhat is akár. Egy ilyen kis írás, mint ez, nem omlik senkire. Levél vagyok, tavaszi vagy őszi, az arcodra szállok, a hajadba költözöm, és majd csak a lakásban hullok alá, a váza mellé, amelyben az óriási rózsa terpeszkedik, és azt hiszi, ő a királynő. Jól hiszi, de azért.

Néha mégis az van, hogy nagyra vágyik az ember, nagy erőkre, nagy kihívásokra, nagy mutatványokra. Csakhogy azok nem napi ügyek. Azok éves, többéves feladatok. A kicsinek meg mindennap munkálkodni kell. Egy lapát, két lapát, dobogó szívlapát. Inkább havi tíz kicsi gyertyafény, mint havonta egy villámcsapás! Havi tíz kicsi, meleg cipó, mint egy nagy, hideg kenyér. Havi tíz kicsi orgazmus, mint havonta egy nagy, egy végtelen, hogy végül a szomszéd költő zörget át, és sírva tördeli a kezét, hogy hidegrázásos beteg az édesanyja, és ha lehetne, csöndesebben, az istenért. Lehetne, persze. Költészetért mindent.

De ez az egész nem recept. Nem útmutatás. Nem kinyilatkoztatás. Nem akartam azt mondani, hogy így van, és nem másként. Kicsit így van, kicsit nem. Kicsit akartam. És ha megfogtam, ha kicsit igazam volt, boldog vagyok. És csak kicsit boldog. Olyan kicsit, hogy néha magam sem érzem.

# Kezelni kell a közömbösséget

## *Szabó Gábor: A tudományos ismeretterjesztés lehet az egyetemi média jövője*

*A szerzők és az olvasók rendszerkritikus összekacsintása volt a múlt, a tudósok és a társadalom közötti kapcsolat megszilárdítása, bizalmatlanság felszámolása a jövő. Szabó Gáborral, az SZTE rektorával a jubiláló egyetemi sajtóról beszélgettünk.*

***– Milyen emlékeket idéz föl önben a hatvanesztendős Szegedi Egyetem című lap, mikor találkozott vele először?***

– Hallgatóként forgattam először az újságot, s több dolog jut eszembe róla. Egyrészt az, hogy az egyetemi hírek, események mellett időről időre művészi szárnypróbálgatásoknak is teret adott, melyek között színvonalas alkotások is akadtak. A másik, hogy a Szegedi Egyetem is gyakran feszegette a rendszerváltozást megelőzően a tilt, támogat, tűr kategóriák határait. Valamikor az 1980-as évek végén „A politika távlatvesztése miatt" főcímmel és egy az arcát a kezébe temető portréval jelent meg az újság, ezt mindenféle vizsgálatok követték. A főcím hátterében egyébként a

*Fotó: Gémes Sándor*

*Szabó Gábor rektor a múlt méltatása mellett az egyetemi magazin jövőképéről is szólt az ünnepi kerekasztal-beszélgetésen.*

Bős–Nagymaros-vita állt, a JATE TTK-ról kiindulva született egy KISZ-határozat, mely úgy kezdődött, hogy a politika távlatvesztése miatt mi, fiatalok úgy érezzük, hogy állást kell foglalnunk néhány kérdésben. Tudomásom szerint a címlapügy egészen Kádár Jánosig jutott, aki a rendszer elleni legdurvább támadásnak nevezte 1956 óta. A mi egyetemista nemzedékünkre ez volt a jellemző, azt próbálgattuk, meddig lehet elmenni a kritikában: a Szegedi Egyetem mellett az egyetemi színpad és a JATE Klub is ilyen fórumnak számított.

### *Begyűrűztek a nyugati problémák*

***– Szerzőként is kapcsolatba került az elmúlt évtizedben az egyetemi lappal, vagy csak nyilatkozóként?***

– A legkülönfélébb témákban, többféle minőségemben számtalanszor adtam interjút az újságnak, szerzőként viszont nem működtem közre az egyetemi sajtó munkájában.

***– Ön, aki hosszú időt töltött el külföldön, hogy látja, mennyiben más odakint, például az USA-ban vagy Németországban az egyetemi sajtó szerepe, mint nálunk, Magyarországon?***

– Nyugaton minden komoly egyetemen működik szorosan vett hallgatói lap. Érdekes módon véleményem szerint hosszabb ideje azzal a problémával küszködnek, mellyel mi mostanában szembesülünk: ma már nehéz érdekesnek lenni! Régebben sok mindent megkönnyített a közönség és a lap, a szerző összekacsintásából származó kapcsolat: mi, olvasók és te, újságíró együtt figyeljük, hogy ők, odafönt eltűrik-e ezt. Ez a viszony kezelni tudta a sajtó legnagyobb ellenségét, a közömbösséget. Ma az a legnagyobb kérdés, mivel lehet eladni egy lapot, kvázi értékesíteni az olvasóközönség részére...

### *Ezotéria helyett tudomány*

***– Ki lenne az első számú célközönség, kinek szóljon az egyetemi sajtó, inkább a hallgatóknak, vagy inkább az oktatóknak?***

– Az lenne az ideális, ha mindkét réteget egyformán meg tudná szólítani. Fontosnak tartanám a tudományos ismeretterjesztő misszió felvállalását. Sajnálatos módon a tudományokat ma nem nagyon próbálják professzionális médiaeszközökkel, mindenki számára érthetően eladni. A társadalom pedig inkább egyszerű válaszokat keres a kérdéseire; ahelyett, hogy megpróbálna megérteni valamit, inkább ezotériával magyarázza. Másfelől viszont az emberiség kiszolgáltatott a tudománynak, mert az összes lényeges társadalmi problémának csak tudományos megoldása létezik. Éppen ezért nem szerencsés, ha idegenkedve néz arra, amitől a jövőjét remélheti. Az egyetemi sajtó kitüntetett gyakorlóterep lehet arra, hogy a szakma nehezen érthető részét is viszonylag egyszerűen prezentálni képes kutatókat összehozza a fiatal, tehetséges újságírókkal. El tudom képzelni a mai Szegedi Egyetem Magazint is ilyen műhelyszerepben.

### *„Józsi bácsit" is érdekli*

***– Az előbbiekben elsősorban a média felelősségét érintette abban a tekintetben, hogy kissé mostohán bánik a tudományok népszerűsítésével. Nem gondolja, hogy sokszor a kutatóknak is változtatniuk kellene a sajtóhoz való hozzáállásukon?***

– De, mindenképpen együttműködésre van szükség a felek között, s a tudóstársadalmat – még ha rágnunk is kell ehhez a fülét – fel kell készítenünk a média érdeklődésének (el)fogadására. A döntéshozói kör és a társadalom akár el is veheti a tudós megélhetését, ha idegenkedve figyeli munkáját, ezért egy kutató sem engedheti meg magának, hogy a tudományos ismeretterjesztés púp legyen a hátán. Sokszor elmondtam már: nem igaz az az általánosítás, hogy „Józsi bácsit" nem érdekli a tudomány, „Józsi bácsi" egész egyszerűen nem kap tudományt. A Mindentudás Egyetemének sikeres kísérlete bizonyította, micsoda társadalmi hatása lehet a tudomány népszerű médiamegjelenésének. A Szegedi Egyetem Magazin kulcsszereplő lehet ebben a folyamatban, hiszen kiemelt célközönsége a jövő értelmisége.

*Ujszászi Ilona – Pintér M. Lajos*

# Igazodási pontot nyújtani

*A „Másfél boldog naptól” az „Engels mint matematikus?” című írásig*

*Cikkíróként és nyilatkozóként is szerepelt a Szegedi Egyetemben Csákány Béla, aki a szegedi egyetem tanáraként és/vagy vezetőjeként 1962 óta kíséri figyelemmel az újság formálódását. A nyolcvanéves matematikaprofesszorral a hatvanesztendős Szegedi Egyetem egykori írásait idéztük.*

*Fotók: Gémes Sándor*

*Csákány Béla már hallgatóként is írt a Szegedi Egyetembe.*

„1951-ben jöttem a szegedi egyetemre, másodéves matematika-fizika szakos hallgató voltam, amikor 1953 elején elindult a Szegedi Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, Orvosegyetem és a Pedagógiai Főiskola lapja. Ebből az időszakból emlékszem Kiss Lajos főszerkesztőre, aki később esztétikát oktatott a bölcsészeknek. Eszembe jut néhány diákkori cikkem is. Arra, hogy mit szellemeskedtem akkor a tanulási módszerekkel kapcsolatban, már nemigen emlékszem. Ellenben a ‚Másfél boldog nap’ című, az 1954. május 9-i szegedi ifjúsági békenapról szóló riportomra, ha nem is a címére, amit nem én találtam ki, máig büszke vagyok” – idézi föl ifjúkorát Csákány Béla. Életútján a nyolcadik ikszen túljutott professzorral együtt keressük meg az 59 évvel ezelőtti májust idéző tudósítását.

„Szoros volt-e a Szegedi Egyetem, vagyis a SZEGY politikai irányítása akkor?” – kérdez vissza a professzor. „A lap indulásakor, 1953-ban erősnek mondható, de ne feledjük, Joszif Visszarionovics még élt. Ezért aztán ‚elvárás’ volt, hogy valaki akár a szerelmesét is elárulja, ha kiderült róla, valami olyan kapcsolatai vannak, amelyeket a ‚nagyfejűek’ ellenségesnek minősítenek. Ez derül ki az első lapszámból” – olvassa a professzor a megsárgult oldalakat. „A Nagy Imre-korszakban, 1954-ben már nem volt elvárás a túlpolitizáltság” – idézi föl a prof matematika-fizika szakos hallgatóként tett újságírói próbálkozásait.

„A helyi pártszervezetben mindig volt elegendő értelmes ember a nagyon vonalasak mellett is. Az értelmes beszédnek mindig volt lehetősége, és majdnem mindig volt foganatja is” – emlékezik Csákány Béla. Gyakran kritizálta ugyan a kritikus hangvételű egyetemi lapot a mindenkori megyei pártvezetés, de – a szegedi egyetem vezetésébe 1962 óta belelátó Csákány Béla szerint – sosem volt valós és komoly veszély a Szegedi Egyetem „betiltása”.

„1980-tól már egyáltalán nem szólt bele az egyetemi vezetés abba, hogy miről írjon a SZEGY. Hacsak az nem számít ‚beleszólásnak’, hogy mint öregebb, ‚tanítólagosan’ beszélgettem a főszerkesztővel” – mondja Csákány Béla. Példaként pedig felidézi az 1980-as évek első felét, mikor a felsőbb pártfunkcionáriusokat felháborította Dlusztus Imre egy címlapja. A Szegedi Egyetem munkatársának és szerkesztőjének az egyetemi pártvezető Csákány egy nagy múltú folyóirat történetéből vett példázattal érzékeltette a helyzetet. Mikor a hírneves folyóiratban nagyon ‚forradalmi’ dolgot kívánt közölni a szerző, a szerkesztő azzal hűtötte le, hogy elmondta: „Ragyogó az írás, csak egy baj van, ha ezt megjelentetem, lecsuknak. Ez nem

# DIGITALIZÁLT AJÁNDÉK

Kinyitjuk a számítógépet, föllépünk az internetes világhálóra, bepötyögjük a keresőbe: www.contenta.bibl.u-szeged.hu. És – annak köszönhetően, hogy a Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg-könyvtár mintegy „szülinapi ajándékként" digitalizálta az egyetemi periodikákat – máris előttünk a Szegedi Egyetem összes száma! Az 1953. január 26-i elsőt felelős szerkesztőként Tury Géza, „az Egyetemi és Főiskolai PB titkára" jegyezte. Indulásakor 40 fillérbe került a lap. Most például a lépcső oldalmellvédjéről ingyen elvihető, de a kávéházi asztalról is kézbe vehető az SZTE Médiacentrum gondozásában jelentkező Szegedi Egyetem Magazin vagy e-kiadványként letölthető a netről.

nagy baj. De lecsukják magát is. Ez valamivel nagyobb baj, ám még mindig nem túl nagy. Ellenben a lapot is becsukják. És ez már nagyon nagy baj…"

„A rektorokat lelövik, ugye?" című interjú a legemlékezetesebb – mondja Csákány Béla, aki rektorként válaszolt a főszerkesztő Gróf Róza kérdéseire az ifjúság részéről induló reformmozgalmak idején.

A kilencvenes évek elejét pedig azért említi meg, mert ismét szerzőként jelentkezett: jogtudós kollégájának a helyi matematikusokat érintő kaján megjegyzését rakta helyre „Engels mint nagy matematikus?" című cikkével. E korszak jellemzéseként pedig eszébe jut a kelet-német kollégáitól hallott vicc: „Az átalakulás fázisai: Lelkesedés. Felfordulás. Pánik. A vétkesek megkeresése. Az ártatlanok megbüntetése. A részt nem vevők kitüntetése…"

„A Szegedi Egyetem szellemisége folyamatosan változik" – mondja összegzésként Csákány Béla. „Ez az újság mindig igyekezett adni valamit – a császárnak is megadva a császárét, de közben ismereteket és igazodási pontot nyújtani az olvasó diáknak és tanárnak is."

*Újszászi Ilona*

*A márciusi ünnepséget a korábbi egyetemi vezetők közül Keszthelyi-Szabó Gábor, Anderle Ádám, Mészáros Rezső és Csákány Béla is megtisztelte jelenlétével.*

# Online világ versus tévé, rádió – elektronikus média az SZTE-n

*„Ez egy internetfüggő nemzedék”*

*A mai generáció már nem a tévéből, nem a rádióból és nem az újságokból tájékozódik – vallja Klucsik Edit, az SZTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék televíziós szakirányának vezetője. A most 20 éves szegedi kommunikációképzés oktatóit arról kérdeztük, hogyan változik médiafogyasztás, és az új trendekhez milyen módon alkalmazkodik az egyetem, miképp az szak.*

### *Ami nincs a neten, nem is létezik*

„Ez egy internetfüggő nemzedék: a mai generáció már nem a tévéből, nem a rádióból és nem az újságokból tájékozódik, bármennyire is hiszünk ezeknek a túlélésében” – vallja Klucsik Edit. A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Bölcsészettudományi Kar (BTK) Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszékének oktatója szerint ennek ellenére akad, akihez a tévén keresztül is lehet szólni vagy a rádióban, míg ugyanazok a tartalmak másokat csak az interneten keresztül érnek el. „Ami nincs rajta a neten, az nem létezik, ezért mindenkinek, beleértve az egyetemet is, elsődleges felületként kell kezelnie az online világot” – mondja az elektronikus szakirány vezetője, s hozzáteszi: a másodlagos tartalmakat is az interneten kell elhelyezni: egy-egy újságcikket, filmet vagy műsort ezeken a csatornákon szintén közvetíteni kell.

*Jól felszerelt televíziós stúdió segíti a gyakorlati képzést.*

### *Követhetetlen a médiafogyasztás*

Balog József szerint rádiót – hagyományos értelemben véve – ma már nagyon kevesen hallgatnak, hiába szól a zene az autóban, vagy megy valami porszívózás közben. „A jelenlegi médiafogyasztási szokások követhetetlenek, hiszen mindenki maga válogatja össze az interneten az őt érdeklő tartalmakat. Ráadásul ezek a mintázatok gyakran valamilyen divatot követnek” – magyarázza a média tanszék rádiós szak-

# 20 ÉVES A KOMMUNIKÁCIÓ SZAK

A szegedi kommunikációs képzés februárban ünnepelte 20. életévét. A jubileumi rendezvényen Csernus Sándor, a BTK dékánja elmondta: a bölcsészetnek megőrző szerepe van a tudományok között, mindemellett célja, hogy választ adjon az adott kor kihívásaira is. Ezen a területen is fontos az innováció – ennek jegyében keltették életre a kommunikáció- és médiatudomány szakos képzést is.

*Szegedi kommunikáció szak: két évtized óta az iskolapadban.*

irányának felelőse. „Mára a „podcast" önálló diszciplínává érett, amely lehetővé teszi a felhasználóknak az egy-egy területhez tartozó csatornák követését" – jellemezte a legújabb trendeket a ma is aktívan rádiózó szakember.

Erre törekedett a tanszékhez is több szálon kötődő Rádió Mi, amely a tavalyi évig földfelszíni sugárzással, utána még pár hónapig online adással működött. Szeged első közösségi rádiójában az SZTE-s hallgatók is vezettek műsorokat, ám a médium leállása óta is kipróbálhatják magukat a mikrofon mögött több kurzus résztvevői. „A képzőhelyek többségén a kommunikáció szak rendelkezik valamilyen gyakorlati hellyel, de ilyen jól felszerelt stúdiók ritkák" – jellemezte a bölcsészkaron található egységet Szajbély Mihály tanszékvezető.

### *Vágóból riporter, „hobbifirkászból" újságíró*

„A Szegedi Egyetem nevű újság hat évtized alatt több újságíró-generációt is kinevelt, ami a fiatalabb televíziós műsorokról is elmondható: sok a televízióban ma tevékenykedő gyakorlóterepet talált itt" – emlékezett vissza Klucsik Edit. Ugyan tévéjátékok éppen nem készülnek a tanszéki „műhelyben", de a mostanában a mozikból a tévéképernyőre kerülő dokumentum vagy ismeretterjesztő filmekkel foglalkoznak. „Ma már nem lehet úgy megélni az elektronikus médiában, hogy csak egyvalamihez értesz, több lábon kell állni. Tudni kell használni a kamerát, berendezni egy stúdiót, vagy éppen vágni: ezért képzünk operatőröket, vágókat, rendezőket" – beszélt a képzésről a televíziós szakirány felelőse.

„Így olyan alapot lehet kapni, amire sok mindent lehet építeni" – egészítette ki Szalybély Mihály is a szakirányvezetők véleményét a gyorsan változó fogyasztási szokásokkal és a média napról napra fejlődő területével kapcsolatban. „Nem arra szeretnénk megtanítani a hallgatóinkat, hogy mindent azonnal százszázalékosan tudjanak, hanem hogy fogadóképesek legyenek azokra a kihívásokra, amelyekkel találkoznak."

*Kiss Tímea*

# Az egyetemi sajtó egykor és most

*Párhuzamos interjúk a Szegedi Egyetem korábbi főszerkesztőivel*

*Az egyetemi sajtó elmúlt hatvan évéről készített leltár nem lehet teljes a lapok első számú vezetőinek megszólaltatása nélkül. Hogy megtudjuk, mi változott, illetve mi állandó, s melyek voltak az utóbbi évtizedek legfontosabb értékei, ugyanazokat a kérdéseket tettük föl korábbi főszerkesztőknek.*

***– Mikor és hogyan került kapcsolatba az egyetemi sajtóval? Mi/mekkora volt akkoriban az egyetemi sajtó szerepe, ereje?***

***Fenákel Judit (1969-1972):*** – Bevallom, nem volt különösebb kapcsolatom az egyetemi sajtóval, amíg ki nem neveztek szerkesztőnek. A lap egyike volt az üzemi lapoknak, erősen ellenőrizték. Volt egy szerkesztőbizottság, rendszeresen ülésezett, tagjai nem értettek az újság csináláshoz, viszont akadt köztük, aki a legszelídebb vitába is belekötött. Én ugyanis szerettem volna vitákat provokálni, de nem nagyon ment. Túlságosan konszolidáltak és unalmasak voltunk, még a menzáról se írtuk meg, hogy pocsék. Legföljebb azt, hogy lehetne jobb. Minden szögletet levágni, mindent kikerekíteni.

*Fotók: Gémes Sándor*

*Márok Tamás moderátor (mikrofonnal) mellett a Szegedi Egyetem egykori főszerkesztői: Papp Lajos, Gróf Róza, Dlusztus Imre, Garai Szakács László.*

*Újszászi Ilona, az SZTE Médiacentrum vezetője egy 1988-ban, a Szegedi Egyetem fennállásának 25. évfordulójára készített dísztányért vett át Csákány Béla professzortól.*

***Gróf Róza (1981-1988, 1989-1994):*** – 1977-ben írtam egy recenziót Temesi Ferenc Látom, nekem kell lemennem című, akkoriban megjelent könyvéről. 1978-ban már a Szabó Magdolna főszerkesztővel jegyzett Szegedi Egyetem szerkesztőségében dolgoztam. Ebben az időben az egyetemi újságokat jobbára az „össznépi jókedv, a hurráoptimizmus és a létező legjobb szocializmus a miénk" ihlette újságoldalak jellemezték. Itt egy kollégiumi, amott egy karok közti tréfás vetélkedő, oktató-diák versengés, diák-rektor és ehhez hasonló eseményekről számolt be a sajtó vagy a komoly pártbizottsági tudósítások, KISZ-gyűlések beszámolói adtak hírt arról: nálunk, csakúgy mint az országban, minden rendben. Nem működött az egyetemisták körében a rétegtudat, s nem artikulálódott ennek az ereje.

***Dlusztus Imre (2002-2011):*** – 1979 őszén, amikor az egyetemre kerültem, föltűnt, hogy van egy lap, amelyben olykor verseket is publikálnak. Az újság akkor még elég szögletes volt, de legalább közölt szépirodalmat. Két év múlva Gróf Róza lett a felelős szerkesztő, innentől komoly súlya lett a lapnak, mert nem az elhallgatás, hanem a bemutatás volt a fő célja. Hirtelen sok jó szerző gyűlt össze a lap körül. A SZEGY 1983-tól radikalizálódott, és 1985/86-ban többször kiverte a biztosítékot a pártelvtársaknál. Az egyetemi sajtó nem mindenütt volt ilyen kemény, csak ahol a belső erőviszonyok kiegyensúlyozottsága – sztálinisták és reformerek között – legyengítették az egyetemi pártvezetés cselekvőképességét. Ilyen volt Szeged, Debrecen, Pécs és a Jövő Mérnöke (BME). De a Szegedi Egyetem volt a legradikálisabb mind között.

***Hegedűs Szabolcs (1996-1997):*** – Az akkori József Attila Tudományegyetemen 1993-ban elindult kommunikáció szak hallgatójaként kapcsolódtam be a Szegedi Egyetem készítésébe. Ez a kapcsolat és munka különösen akkortól vált még szorosabbá és intenzívebbé, amikor 1994-ben a szak hallgatói lehetőséget kaptak arra, hogy saját maguk készítsék el a kéthetente 16 oldalon megjelenő lapot, kezdve a témák, rovatok kitalálásától, a cikkek megírásán és a fotók elkészítésén át az oldalak tördeléséig. Négy évig vettem részt az újság írásában, szerkesztésében, az 1996/97-es tanévben mint főszerkesztő.

Az 1994 és 1997 közötti időszakban megjelent lapszámokból az látszik, hogy az újság egyrészt igyekezett rávilágítani a visszásságokra, megpróbálta feltárni az egyetem közéletében kirobbanó konfliktusos ügyeket, másrészt a kultúra igen széles világát tárta az olvasók elé – az amatőr színtársulatoktól például Faludy Györgyig. Tájékoztató és véleményformáló szerepet egyaránt ellátott a lap, amelynek erejét bizonyítja például, hogy a közélet, a tudomány és a kultúra neves személyiségeit tudta megszólaltatni, illetve az egyetem vezető oktatói fejtették ki véleményüket, vagy éppen szálltak vitába egymással az újság hasábjain.

***Barta Balázs (1998)*** – Annak idején, aki akart, már elsőéves kommunikációs szakos hallgatóként bekapcsolódhatott a szerkesztőség munkájába. Hogy ki mekkora szerepet vállalt, az rajta múlott – volt, aki a kötelező gyakorlatát tudta le ezzel, de többen voltunk, akik dolgozni akartak, és egy picit jobban belelátni az újságírásnak nevezett „ültetvényi munkába". Hittünk abban, hogy a Szegedi Egyetem kontrolláló, „őrkutyai" szerepe óriási, és

mi ebben a szellemben dolgoztunk. Bizonyára túlbecsültük a szerepünket, de néhány általunk kirobbantott botrány és izgalmas ügy mégis bizonyította: nem magunknak, és nem saját szórakoztatásunkra írjuk a lapot. Talán van ennél elemeltebb funkciónk is.

*Garai Szakács László (1999-2001):* – Kommunikáció szakos hallgatóként kerültem kapcsolatba vele, gyakorlatilag mi csináltuk. Első évfolyamosként írtam, majd másodévtől főszerkesztettem, tördeltem, írtam, hirdetésszerveztem, terjesztettem, mindent csináltam. Szerepe, ereje nem (nagyon) volt, ahogy most sincs igazából egyébként. Gyakorlóterep volt elsősorban a szak hallgatóinak, de mindenki másnak is, aki akart, csatlakozhatott. Ezzel a felhívással valamennyi egyetemi épületet, kollégiumot teleplakátoltam, igen, én, hogy jöjjenek, segítsenek. Hatan jöttek, ebből hárman az első alakommal meggondolták magukat, ketten a második után, a hatodik három lapszámot bírt ki, majd jött a vizsgaidőszak, és sosem láttam többet.

***– Hogyan/mivel lehetett a legjobban motiválni munka közben?***

*G. R.:* – A nem kötelező feladatok motiváltak. Ha dönthettem arról, miről vagy kiről írok.

*D. I.:* – 1982 nyarán lettem hivatásos újságíró. Rengeteget tanultam Gróf Rózától, aki békén hagyta, és motiválta az embereit. Engem elég volt elismerni, és már szárnyaltam. Ilyen volt Sandi István, Balogh Tamás, Lőrinczy Attila is, sőt a számos, kitűnő tollú külsősünk: Takáts József, Czupi Gyula, Bellavics István és a többiek.

*H. Sz.:* – A saját lap készítésének lehetősége – legalábbis a kezdeti években – már önmagában igen jelentős motiváló erőnek számított. Gyakorlatilag olyan újságot állíthattunk össze, amilyet mi magunk megálmodtunk, kitaláltunk. Sokakra az is ösztönzőleg hatott, hogy olyan hírességekkel ülhettek le beszélgetni, mint például Zorán, Mácsai Pál, Tímár Péter vagy Orbán Viktor. Emlékeim szerint a legtöbben imádtuk ezt csinálni, és az éjszakába nyúló hétvégi szerkesztés és tördelés jó hangulatban telt, még azok is ott maradtak, akik éppen már végeztek a saját feladatukkal.

*B. B.:* – Szerintem minden újságíró ugyanazokat a stációkat éli meg a pályafutása során. Először az motiválja, hogy a cikkeivel viszonylag jó hatásfokkal tud villogni a családban meg a magyartanára előtt, aztán löketet ad, ha titulusa is lesz, majd később az ambicionálja leginkább, ha a melói okán egyre többen keresik meg azzal, hogy szükségük van a tudására. A bizonyítási vágy mellett fontos szerepet játszott az is, hogy a felsőbb éves hallgatókkal – akik ügyességük, kitartásuk, tehetségük okán az országos sajtóban is szerepet kaptak – viszonylag ritkán futottunk össze a kannás bor elosztóhelyein. Vagyis volt valamiféle jól definiálható perspektíva: ha jól csinálod a melódat, meg is tudsz belőle élni.

*G. Sz. L.:* – Semmivel nem tudtam, és nem lehetett. Pénzt, csokit, sört nem tudtam osztani, de még a kommunikáció szakosoknak ötöst sem. Akit érdekelt, lelkes volt, volt hozzá kedve, az jött és segített. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy hozott (használható) szövege(ke)t, a körülményekhez képest a határidőt tartva elvégezte a rá kiosztott munkát.

***– Abból a korszakból mire a legbüszkébb?***

***F. J.:*** – Aminek örültem, sikerült csinálni egy irodalmi oldalt, néhány olyan közreműködővel, aki később országos folyóiratokban is megjelent. A lapot hárman csináltuk és a külsősök. Mi jól megvoltunk egymással, de igazi diáklapot nem sikerült létrehozni.

***G. R.:*** – Ebből az időből 2-3 újságcikkemre vagyok büszke (Paál István-interjú vagy a BTK könyvárusának portréja)!

***D. I.:*** – Akkoriban volt itt a BTK-n egy radikális, nyitott gondolkodású újság, a Gondolat-Jel, illetve két induló, hallgatók által szerkesztett, komoly folyóirat, a Bölcsészből kinövő Harmadkor és a történészek azóta naggyá lett kiadványa, az Aetas. Ezek szerzői, szerkesztői baráti kapcsolatban álltak velünk, az egyetem félhivatalos orgánumának készítőivel. Én magam mindegyiknél aktív voltam, a Bölcsészt és a Harmadkort szerkesztettem is.
Utóbb láttuk, hogy rendesen megfigyeltek bennünket. Engem 1977 óta, amikor 17 évesen Vecsernyés Imreként először publikáltam verseket a Tiszatájban. Jellemző a rendszerre, hogy azonos nevű nagyapámról is gyűjtöttek információkat. Az is kiderült, bár ezt a rengeteg zaklatás idején valós időben is tapasztaltam, hogy minden lépésemről, kapcsolatomról tudtak. Egy évig megbízott szerkesztőként Rózát helyettesítettem, ekkor már rendesen rám szálltak, be akartak szervezni, fenyegettek. Akkor született az első gyermekem, aki később dolgozott a SZEGY-ben, hát nem voltam nyugodt.
Azt hiszem, arra lehetek a legbüszkébb, hogy sok jó szerzőt én közöltem elsőként mint a szépirodalmi rovat vezetője: Darvasi Lacikát még költőként (első versének én adtam címet), Podmaniczky Szilut, Medgyessi Gabit, Háy Janót.

***H. Sz:*** – Egyrészt magára a lapra, arra, hogy egy merész váltással stílusában, megjelenésében a korábbitól merőben eltérő újságot hoztunk létre, teljes egészében a diákok ötletei alapján. Már-már úgy nézett ki, mint egy profi újság, még így közel húsz évvel később visszalapozva is. És a cikisebb témáktól sem riadtunk vissza, írtunk homoszexuálisokról, pancsolt szeszről az egyetemi klubban vagy alvilági bandákról. Másrészt arra a csapatra vagyok büszke, amely mindezt megalkotta,

*Gróf Róza és Dlusztus Imre szerkesztőként, főszerkesztőként több évtizeden át formálta a lap szellemiségét.*

nagyon különböző emberekből állt össze, de mindenki megtalálta a helyét a szerkesztőségben.

*B. B.:* – Nincs „leg". Büszke vagyok arra, hogy korszerűbbé tehettük a lapot, és az új tematika jól működött. A Szegedi Egyetem új layoutot és új tartalmi keretet kapott, amit pozitívan fogadtak a hallgatók. Elszakadtunk a bölcsész-filosz világtól, és sokkal többet foglalkoztunk közéleti-közérzeti dolgokkal, mint az elődeink. A tényfeltárási műfaj üzembiztos működtetésében például nemcsak Szegeden voltunk elsők, de az országban is. Jómagam rengeteg tényfeltáró riportot írtam, amelyeknek komoly következményei voltak. Például a hallgatói önkormányzatok visszaéléseivel kapcsolatban, mert azt a sztorit sem most találták fel... Aztán persze van egy érzelmi vonulat is: büszke vagyok arra, hogy az akkor, ott, abban a szerkesztőségben megismert emberek közül többen most is legjobb barátaim közé tartoznak.

*G. Sz. L.:* – Arra, hogy mindig megjelent kéthetente az újság. Ezért sokat és szinte mindig virrasztani kellett, de kész lett.

***– Mi volt a legcikibb megbízatás/munka akkor?***

*G. R.:* – Pártbizottsági ülésekről tudósítani esett leginkább nehezemre, bár néha nagyon jól elszórakoztam ezeken.

*D. I.:* – Egyesztendős megbízott szerkesztői munkám után büntetésből fél évig csak a KISZ és a párt rendezvényeiről tudósíthattam. Látták, hogy szenvedek. Sz. Simon István, a Délmagyarország főszerkesztője ekkor hívott a napilap kulturális rovatába.

*H. Sz.:* – A legcikisebb feladatot rögtön a megújult lap első számának készítésekor kaptam: derítsem ki, miért az az ember lett a JATE Klub vezetője, aki korábban visszalépett a pályázaton, és miért nem az nyert, akit a jelentkezések elbírálása során mindvégig az első helyre tettek. Utólag azt mondhatom, hogy az ügynek nagyobb volt a füstje, mint a lángja, de kezdő újságíróként nagyon megizzadtam azzal, hogyan a sok eltérő véleményből kiszűrjem, valójában mi és miért történt. Emlékszem, többször is beszélnem kellett az érintettekkel, mire összeállt a cikk. Úgy éreztem magam, mint akit már az elején bedobtak a mély vízbe.

*B. B.:* – Nem emlékszem ilyenre. A mi időszakunkban a Szegedi Egyetem amolyan alulról szerveződő újság volt: a hallgatók írták, a hallgatók szerkesztették – akik ott dolgoztak, azért voltak ott, mert szerették, amit csináltak. Nem nyomasztottak bennünket sem egyetemi, sem közéleti szereplők, nem kellett írni olyanról, amiről nem akartunk, így nem volt „legcikibb" meló sem. Azokat már a lapindító értekezleten kihúztuk. Volt valami punkos összetartás közöttünk: nem egymást piszkáltuk, hanem azokat, akik – szerintünk – megérdemelték.

*G. Sz. L.:* – Ciki nem volt semmi, azt csináltunk, amit akartunk.

***– Milyennek látja ma az egyetemi sajtó helyzetét? És a jövőjét?***

*F. J.:* – A jövőről nincs elképzelésem, nem ismerem az egyetemi lapok helyzetét.

*G. R.:* – A mai egyetemi sajtóra már nem nagyon van rálátásom, de annyi nyilvánvaló, hogy sokszínűbbnek kell lennie, mint 1990 előtt, mert ma a hallgatók nagy része online szerzi be az információit, kevesebbet olvas, és azt is szűri, s nem mellesleg átléptünk a 21. századba. Az ideális azonban ma is az – gondolom –, ha a lapok azt tükrözik, amit megélnek a hallgatók és az egyetem oktatói is.

*D. I. :* – Pesszimista vagyok, tehát realista. Az egyetemnek meg kellett volna ragadnia azt a pillanatot, amikor néhány éve hetente jelent meg a SZEGY – olyan kegyelmi helyzetben, amely ritkán jön össze: volt 10-12 komoly szerzőnk, akikkel a második ÉS-t, illetve Heti Választ (a színvonalról beszélek) lehetett volna összerakni. Most, hogy a pénztelenség és a karok önzése/kiszolgáltatottsága ellehetetleníti mind a külső, mind a belső kommunikációt, marad az elektronikus felület. Ahol viszont rengeteg versenytárs van.
Azt várom, hogy a sok gügye, kevesebb közepes és csekély számú jól megcsinált internetes újság harcából megmarad néhány, és ekkor eljön újra a print média ideje. Ekkor a nemréginél jóval kevesebb, de jól megcsinált újság fogja kielégíteni azt a pszichoszociális éhséget,

amit a többség érez az emberi hang iránt. Látok magam előtt egy professzionális irányítású, profik, oktatók és jó tollú hallgatók által írt, ingyenes városi hetilapot, ami betölti a 2000 óta keletkezett űrt. Mert kultúráról, városfejlesztésről, tudományosságról, helytörténetről, civil ügyekről, oktatásról színvonalasan és pártsemlegesen már nem vagy alig lehet olvasni.
Erre a termékre jó példa lehet az általam indított, akkor még teljesen pártsemleges Helyi Téma, ami a hat budai kerületben meg tudott élni úgy, hogy a felület egyharmada volt hirdetés. Ez a német mintára készített helyi újság kielégíti a hirdetők azon igényét, hogy normális tartalom mellett jelenjenek meg, ugyanakkor finanszírozhatóvá teszi az értelmes mondandó terjesztését. Szép küldetés lenne az egyetem nyilvános küldetésének ilyen formájú megvalósulása.

***H. Sz.:*** – Sajnos erre a kérdésre nem tudok érdemi választ adni, mert jó ideje már nem ismerem az egyetemi sajtótermékeket. Az biztos, hogy mostanra részben megváltozott a szerepük az 1990-es években megjelent lapokéhoz képest, de úgy vélem, a demokratikus alapértékek képviselete, a tolerancia, a nyíltság, a kulturális sokszínűség megjelenítése ma is fontos feladata egy egyetemi újságnak.
***B. B.:*** – Nincs rálátásom az egyetemi sajtóra, így nem tudom megítélni sem a jelenét, sem a jövőjét. Ilyen értelemben a múlt része vagyok, amit így, 35 évesen kimondani éppolyan bizarr, mint leírni. Lehet, hogy egyedül maradok a véleményemmel, de ma már talán a kategóriának sincs értelme – nem hiszek abban, hogy van „egyetemi sajtó". Olyan sokrétű és sokszínű kommunikációs platformhalmaz áll mindenki rendelkezésére, olyan heterogén a felsőoktatás, hogy az eddigi címkézések elvesztették értelmüket.

***G. Sz. L.:*** – Igazából amit látok belőle, az egy picit elszomorít. Nincs ugyanis a kincstári lap és a borzalmas gagyi hallgatói újság között egy olyan, amit szívesen a kezembe vennék, ha most lennék diák. Mi anno ilyet csináltunk. És nem csak szerintem.

*SZEM*

*A Szegedi Egyetem (Magazin) nagy családja az SZTE Rektori Hivatalában.*

# Megkérdeztük a hallgatót

*Figyelemmel kíséred-e az SZTE sajtótermékeit?*

***Vaszó György***

***ZMK; tuba szak I. évf.***

Ritkán olvasok egyetemi lapokat, a ZMK-n gyorsan elkapkodják őket. De ha valamelyik barátom vagy szaktársam hoz nekem belőle, mindig belelapozok. A programok és a hallgatóknak hasznos információk érdekelnek elsősorban.

***Farkas Hajnalka***

***ÁJTK; nemzetközi kapcsolatok MA I. évf.***

Amíg bölcsészhallgató voltam, sűrűbben találkoztam az egyetemi lapokkal. Azonban amikor a jogi karon meglátom a Szegedi Egyetem Magazin egy-egy számát, mindig elolvasom a hallgatói élettel vagy az egyetemi kultúrával kapcsolatos szövegeket.

***Czombos Máté***

***MK; élelmiszermérnök szak I. évf.***

Hasznosnak és fontosnak tartom, hogy az egyetemnek legyen saját lapja vagy műsora. A hallgatói összejöveteleken, bálokon és egyéb eseményeken szívesen részt veszek, ezekről rendszeresen tájékozódom.

***Buzás Lili***

***GTK; kereskedelem és marketing szak I. évf.***

Többnyire az interneten követem az eseményeket, vagy a környezetemben lévő hallgatótársaimtól, ismerőseimtől tájékozódom. A magazinban szívesen olvasnék portrékat például, míg az egyetemi TV felvételeit a YouTube-on követem.

***Veres Imre***

***JGYPK; kisebbségpolitika MA I. évfolyam***

Fontosnak tartom, hogy nyoma legyen az egyetem kulturális és egyéb közösségépítő programjainak. Az egyetemi sajtó remek lehetőséget nyújt azoknak a hallgatóknak, akik valamilyen módon kapcsolódnak az újságíráshoz, operatőri és egyéb stúdiómunkákhoz, hogy gyakorlatot szerezzenek, mielőtt munkát vállalnának végzésüket követően. A nyomtatott magazin eszmei értékkel bír. Hiába a digitális környezet, mégis van múltja, jelene és jövője a nyomtatott sajtónak.

***Szerdahelyi Mátyás***

***ETSZK, végzett szociális munka szakos hallgató***

Nem szoktam egyetemi lapokat olvasni, de elismerem, hogy vannak bennük fontos információk is. Viszont a Szemeszter című műsort többször megnéztem. Egyrészt mert filmezéssel is foglalkozom, másrészt mert szerepeltem már benne a Szegedi Egyetemi Színház (SZESZ) tagjaként.

# Megkérdeztük az oktatót

*Hogyan ítéli meg az egyetemi média szerepét?*

***Széll Márta***
***ÁOK, tudományos főmunkatárs***

Napi kapcsolatban általában csak a legközelebbi munkatársakkal, a karon belüli kollégáinkkal állunk, azokkal, akikkel szakmai együttműködést is folytatunk. A Szegedi Egyetem Magazin nagyon hasznos olvasmány, hiszen ebből értesülhetünk a többi egyetemi polgár mindennapjairól, a dolgozók, kutatók, oktatók sikereiről. Létjogosultságát is ebben látom, hiszen kell egy olyan egyetemi lap, amelyből átfogóan informálódhatunk az egyetem történéseiről.

***Galgóczi-Deutsch Márta***
***MGK, nyelvtanár***

Azért szeretem a Szegedi Egyetem Magazint, mert naprakész és részletes információt nyújt az egyetemi karokról. Az olvasó tájékozódhat a karokon folyó tudományos és kulturális életről, az oktatók és hallgatók részéről egyaránt. Fontosnak tartom, hogy legyen egyetemi sajtó, mert ez elősegíti az egyetemen folyó élet jobb megismerését. A karok jobban megismerhetik egymás munkáját, mindemellett a középiskolák és a lakosság is bepillantást nyerhet az egyetem életébe. A témák közérdekűek és megfelelően lefedik az aktuális eseményeket.

***Hannus István***
***TTIK, egyetemi tanár***

Az elmúlt negyven évben sokszor tájékozódtam fontos eseményekről az egyetemi újságból. Amióta az egyetem honlapján naponta többször is frissülnek a hírek, informálódni már onnan szoktam. Reggelente elolvasom az új cikkeket. A Szegedi Egyetem Magazinban azt szeretem, hogy olvasmányos, hosszabb, elemző cikkeket közöl. Érzelmileg is kötődöm hozzá, hiszen egy ideig szerzője is voltam.

***Füzi Izabella***
***BTK, tanszékvezető egyetemi docens***

A Szegedi Egyetem Magazinnak fontos szerepe van az egyetemi élet eseményeinek a közvetítésében. De ezenfelül lényeges szerepet tölthet be annak a képnek a formálásában is, hogy mit jelent ma a szegedi egyetem polgárának lenni, melyek az egyetemi öntudat meghatározó jegyei. Egy olyan időszakban, amikor a korábbi keretfeltételek megváltoznak, csak a nyilvános vita és az együttgondolkodás adhat új támpontokat. Megkerülhetetlennek gondolom a hallgatói aktivitást, a hallgatók aktív bekapcsolódását annak a közösségnek az ügyeibe, amelynek tagjai. Ennek egyik formája lehet a közösségért és a jövőért felelős és elkötelezett újságírás.

***Braunitzer Gábor***
***FOK, adjunktus***

Akkor olvasok Szegedi Egyetemet, Pulzust vagy más egyetemi lapot, amikor a kezembe kerül a FOK-on, viszont televíziót egyáltalán nem nézek. Az egyetemi műsorokkal szoktam találkozni, az interneten követem őket. Mára talán ez a legfontosabb felület, ahol az intézménynek is meg kell jelennie.

***Martinek Tamás***
***GYTK, adjunktus***

Városnyi dolgozó és hallgató a szereplői és célközönsége is ennek a magazinnak. A megannyi szerteágazó, mégis egy valamiben közös érdeklődésű ember sok is, kevés is, hogy izgalmas, figyelmet lekötő lap készülhessen nekik és róluk. Nehéz a feladat, komoly kihívás akár 15 másodpercre is megragadni az olvasók figyelmét. A nyomtatott sajtó hagyományait követő újság versenyez a sokat és hiába átkozott globális médiával és internetes portálokkal. Mégis a Szegedi Egyetem Magazin állandó rovataihoz hazatérek, mert mindig van új bennük. A tárcák néhány jóízű mondata fölött időnként elmerengek. Egy rövid papírillatú megálló két klikk között.

# Egyre naprakészebb, összetartó és utánpótlás-nevelő

*Szegedi médiumok vezetői az egyetemi sajtóról*

*A hármas jubileum kapcsán Szeged médiumainak vezetőit, főszerkesztőit kérdeztük, milyennek látják az SZTE Médiacentrum munkáját.*

Az egyetemi sajtó egyre naprakészebben, egyre sokrétűbben számol be az SZTE életéről, megkönnyítve a „médiamunkások" dolgát is – mondta el lapunknak R. Tóth Gábor, a Délmagyarország főszerkesztője. Hozzátette: az egyetemen folyó szakmai munkából a Délmagyarország is profitált az elmúlt években. „Több kollégám is dolgozott a Szegedi Egyetemnél, illetve más egyetemi sajtótermékeknél. Akiknek megadatik a lehetőség, hogy valamelyik egyetemi médiumnál tevékenykedhetnek, olyan szakmai tudásra, kapcsolati tőkére tehetnek szert, amelyet később a média bármely területén hasznosíthatnak" – összegzett a főszerkesztő.

A Városi Televízió Szeged képernyőjén, valamint videós hírportálján és online tévéjén, a vtvszeged.hu-n is rendszeresen találkozhatnak a nézők médiaszakos egyetemisták gyakorlóműhelye által készített magazinnal – emelte ki Zelena András, a Városi TV Szeged igazgató-főszerkesztője, aki szerint az egyetemi sajtónak tájékoztató és utánpótlás-nevelő szerepe is van. „Sok a tehetséges, jó tollú novellista és költő, emellett jó pár újságírói hajlammal bíró hallgató is van a tizenkét karon, akiknek ideális terep szárnybontogatásra, tapasztalatgyűjtésre az egyetemi sajtó" – így a főszerkesztő.

Tóth Géza, a Rádió88 ügyvezetője úgy véli, az universitas médiumának elsősorban összetartó ereje van. „Fontos eszköz ahhoz, hogy az egyetemi polgárok megismerhessék egymás munkáját, értesülhessenek közvetlen környezetük eseményeiről. Ugyan mi is beszámolunk az egyetem életéről, de a saját sajtótermékek – úgy hiszem – nélkülözhetetlenek az egyetemen" – hangsúlyozta. Hozzátette: az egyetemen sokrétű képzést kapnak az újságírás, a média iránt érdeklődők, amit vétek nem kihasználni. „Persze a gyakorlati tudás a döntő, és nálunk ebbe bele lehet kóstolni" – fűzte hozzá.

A SZEGEDma.hu hírportál stratégiai partnerként tekint a Szegedi Tudományegyetemre, illetve az SZTE Médiacentrumra – hangsúlyozta Pintér M. Lajos főszerkesztő. „Igyekszünk minél sokrétűbben és színesebben tájékoztatni az olvasókat a szegedi universitas életéről, értékeiről, a szoros együttműködés jegyében az oktatással, kutatással foglalkozó rovatunk az Egyetem elnevezést viseli. A jó kapcsolat persze nem véletlen, és nem is előzmények nélküli: több munkatársunk dolgozott, illetve vállal szerepet jelenleg is az egyetemi médiánál, mely egyfajta bölcsője is a SZEGEDma.hu-nak" – fogalmazott.

*A. M.*

*R. Tóth Gábor*

*Zelena András*

*Tóth Géza*

*Pintér M. Lajos*

## Tananyag a katasztrófák elkerülésére

*Új tananyagot fejlesztettek ki az SZTE és a temesvári ISIM szakemberei, mellyel erősíteni kívánják az ipari kockázatelemzés beágyazódását a magyar gyakorlatba.*

Még a tavalyi évben a temesvári ISIM kezdeményezésére elindult egy, az SZTE Mérnöki Karával együttműködésben megvalósuló, ipari kockázatelemzéssel foglalkozó projekt, melynek keretein belül munkaértekezleteket, workshopokat, rendezvényeket szerveztek Szegeden és Temesváron egyaránt.

A programsorozat zárókonferenciájának a SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ adott helyet. *dr. Gyimes Ernő* egyetemi docens, a program menedzsere a projekttel kapcsolatosan elmondta: a mezőgazdasági gépészeti, valamint az olajipari vállalkozások szakembereinek tapasztalatai alapján egy új, gyakorlatias alapokra helyezett tananyagot hoztak létre, amit az SZTE Mérnöki Karán már oktatnak is. A cél, hogy ezzel az angol és magyarnyelvű oktatási anyaggal egyfajta szemléletformálást vigyenek a magyar műszaki gyakorlatba. Ahhoz, hogy az ipari katasztrófákat elkerülhessük, szükség van a pontos mérnöki tervezésre.



SZTE SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

ÚJ SZÉCHENYI TERV

## Társadalomtudományok a társadalomért

**A mai napon zárult a „Társadalomtudományok a társadalomért" elnevezésű három napos konferencia Szegeden. A programsorozat egy kiemelt fontosságú projekt részét képezte, melynek célja a minőségi tudományos utánpótlás képzése, illetve a doktori iskolák és tudományos műhelyek komplex fejlesztése a Szegedi Tudományegyetemen.**

A Szegedi Tudományegyetemen 2011. június 1. és 2013. május 31. között megvalósuló **TÁMOP 4.2.2 B-10/1-2012-0012 projekt** több mint 880 millió forinttal támogatta a tehetséges fiatal kutatókat.

„A 2011-ben elindult program célja az volt, hogy a fiatal kutatók támogatásával segítse az Egyetem jelenleg is magas színvonalon működő tudományos képzés műhelyeinek utánpótlását" – mondta el Vilmányi Rita projektmenedzser a konferencia szünetében tartott sajtótájékoztatón.

A programban 19 doktori iskola vesz részt, illetve nagy hangsúlyt fektetnek a TDK Műhelyek és a szakkollégiumok fejlesztéseire is, ezáltal segítve a fiatal hallgatók figyelmének felkeltését a tudományos munkák iránt. A kutatói pályára való felkészülés első lépését jelenti, hogy a konferencia keretein belül a professzorok mellett a fiatal kutatók is prezentálhatták témájukat és az eddigi eredményeiket a nagyközönség előtt.

Április 17-19-ig változatos témákban halhattak előadásokat az érdeklődők. Az Egyetem professzorai és a doktori iskolák hallgatói bemutatták a különböző társadalomtudományok gyakorlati hasznosításának lehetőségeit, olyan érdekes témákon keresztül, mint a stroke miatt kialakuló kommunikációs zavarok kezelésének lehetőségei, a jogellenesen megszerzett bizonyítékok felhasználása, vagy hogy napjainkban mit tesznek a helyi közösségek a helyi kisebbségi közösségekért. Az előadássorozaton a művészeti ágak képviselői olyan sokat ígérő, izgalmas programok keretében mutatkoztak be, mint a tömegeket vonzó „A gitár szerepe és hatása a magyar társadalomra" és Roskó Gábor, Munkácsy-díjas képzőművész „Vágyaink tárgya a póráz" című előadása, mely a művész társadalmi helyzetének változásával foglalkozik.

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

# AZ EGYETEMI SAJTÓ SPORTOS ÜNNEPE

*A szegedi egyetemi sajtó idén ünnepli fennállásának 60. évfordulóját. Ez alkalomból – az SZTE Médiacentrum szervezésében – már több esemény lezajlott az elmúlt hónapok során. A tavaszi megemlékezéssorozat zárórendezvényét május 15-én, szerdán délután tartjuk az SZTE Sportközpontban (Szeged, Hattyas sor 10.). Erre a sportos találkozóra ezúton is mindenkit szeretettel meghívunk!*

## A PROGRAM:

**14.30: Nyilvános interjú** – többek közt kommunikáció szakos hallgatók részvételével – Szegedhez, az egyetemi sajtóhoz is kötődő vendégekkel

*Meghívottak:*

- Petrovics Kálmán volt világbajnoki bronzérmes kajakos, a Szegedi Vízisport Egyesület elnöke, a Magyar Kajak-Kenu Szövetség alelnöke
- Mocsai Lajos, a magyar férfi kézilabda-válogatott szövetségi kapitánya, az MKB Veszprém edzője, a Testnevelési Egyetem rektori tanácsadója
- Molnár Tamás háromszoros olimpiai bajnok vízilabdás, az A-Híd Szeged játékosa

Mindhármuknak van jelenlegi vagy múltbéli kötődése Szegedhez, a szegedi egyetemhez, az egyetemi sajtóhoz s a magyar élsporthoz.

*Beszélgetőtárs:* Balogh Tamás

**17.00: Egykori újságírók, szerkesztők** – Egykori/mai egyetemi oktatók, egyetemi sajtóhoz kötődő tanárok futballmeccs
Hölgyek számára zenés torna, zumbafoglalkozás.

**18.00: Vacsora (bográcsos pörkölt), baráti találkozó**

Az SZTE Médiacentrum és a Szegedi Egyetem Magazin szerkesztősége a kommunikációt tanuló vagy ez iránt érdeklődő egyetemistákat szeretettel várja erre a szakmai és baráti találkozóra, amit a különböző újságíró nemzedékek ismerkedési/kapcsolatépítési lehetőségének, fórumának is szánnak a szervezők!